

**UCHWAŁA NR XXXV/774/13
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 27 marca 2013 r.

**zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia „Programu Aktywności Lokalnej Na Rzecz Młodzieży
w Katowicach „Postaw na siebie!” na lata 2012-2013.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn.zm.) w związku z art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 Nr 175, poz. 1362 z późn. zm).

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

- § 1. W uchwale Rady Miasta nr XX/420/12 z dnia 28 marca 2012r. w sprawie przyjęcia „Programu Aktywności Lokalnej Na Rzecz Młodzieży w Katowicach „Postaw na siebie!” na lata 2012-13, wprowadzić następujące zmiany: załącznik do uchwały otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały.
- § 2. Zobowiązać Prezydenta Miasta Katowice do wdrożenia wyżej wymienionego programu i złożenia sprawozdania z jego realizacji w terminie do 28 lutego 2014 r.
- § 3. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Katowice.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Jerzy Forajter

Załącznik do Uchwały Nr XXXV/774/13
Rady Miasta Katowice
z dnia 27 marca 2013 r.

PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ NA RZECZ MŁODZIEŻY W KATOWICACH
„Postaw na siebie!” na lata 2012-13

Realizowany w ramach Projektu „Damy Radę – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” – współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII: Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1: Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie: 7.1.1: Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej – przyjętego Uchwałą Rady Miasta nr XXV/520/08 z 25.04.2008r. i Uchwałą zmieniającą nr XXIX/620/08 z dnia 28.08.2008r.

I. Tytuł programu

Program Aktywności Lokalnej Na Rzecz Młodzieży w Katowicach „Postaw na siebie!”.

II. Lokalizacja Programu

Program Aktywności Lokalnej na Rzecz Młodzieży „Postaw na siebie!” jest programem ogólnomiejskim. Program realizowany będzie na terenie miasta Katowice, w salach szkoleniowych i pomieszczeniach biurowych MOPS zlokalizowanych w budynku przy ul. Krakowskiej 138 oraz pomieszczeniach udostępnianych przez podwykonawców lub partnerów.

III. Diagnoza

Tempo zachodzących przemian cywilizacyjnych i związane z tym zaburzenia w obszarze norm i wartości u wielu młodych osób wiążą się z poczuciem zagubienia i chaosu oraz brakiem jednoznacznego ukierunkowania na indywidualne cele życiowe. Prowadzone od lat badania dowodzą, że na czele listy najważniejszych celów młodzieży utrzymują się: udane życie rodzinne, ciekawa praca zgodna z zainteresowaniami oraz miłość i przyjaźń. Obok nich, coraz ważniejszym celem życiowym staje się osiągnięcie wysokiej pozycji zawodowej i zrobienie kariery. Należy jednak zaznaczyć, że poglądy i postawy młodzieży krystalizują się stopniowo pod wpływem różnorodnych czynników społeczno-kulturowych i wychowawczych. Sam proces zdobywania własnego poglądu na świat i życie jest bardzo trudny. Przekonania moralne i społeczne młodych ludzi stanowią często zlepek sprzecznych ze sobą poglądów, a ich postępowanie często odznacza się dużą niekonsekwencją w stosunku do tych przekonań¹. Stwarzanie młodzieży nowych możliwości do świadomego, celowego i planowego działania związanego z podejmowaniem decyzji o wyborze kierunku kształcenia jest bardzo ważne z uwagi na torowanie w konsekwencji dostępu młodych ludzi do uczestnictwa we wszystkich obszarach aktywności społeczeństwa związanych z ich upodobaniami i preferencjami. Znakomicie wpływa to na ich wszechstronny rozwój. Zgodnie z Europejskim Paktem na rzecz Młodzieży – młodym ludziom powinno się zapewnić dostęp do wysokiej jakości kształcenia i szkoleń, zabezpieczenia społecznego, ułatwić poszukiwanie pracy i umożliwić znalezienie zatrudnienia adekwatnego do umiejętności.

Brak pozytywnych wzorców w rodzinie i środowisku, niski poziom umiejętności społecznych, mała zaradność życiowa i niska motywacja do podejmowania aktywności, to tylko niektóre problemy, mające później odzwierciedlenie w poziomie bezrobocia, przestępczości czy też skomplikowanej sytuacji materialnej i rodzinnej młodych ludzi, w tym również mieszkańców Katowic. To sprawia, że młodzież jest grupą społeczną najbardziej zagrożoną, a jednocześnie najbardziej chłonącą negatywne zjawiska i ponoszącą tego konsekwencje. Jest też grupą defaworyzowaną na rynku pracy, ze względu na brak doświadczenia oraz niewystarczające lub nieadekwatne do potrzeb umiejętności. Dane Urzędu Pracy w Katowicach z grudnia 2011

¹ Por.: Tokarska A.: „Znaczenie środowiska rodzinnego i osobowości na wypełnianie obowiązku szkolnego przez młodzież szkół ponadgimnazjalnych, na przykładzie technikum”, Toruń 2006

pokazują, że odsetek zarejestrowanych w katowickim Urzędzie bezrobotnych w przedziale wiekowym 18-24 lat wynosi ok. 15%. Dodatkowo z doświadczeń Ośrodka wynika, że młodzież wywodząca się ze środowisk zagrożonych marginalizacją często powiela negatywne wzorce zaczerpnięte ze swoich rodzin, stając się beneficjentami pomocy społecznej. Alarmujące jest również zjawisko niezdrowego stylu życia wśród młodzieży, nierzadko prowadzącego do uzależnień. Co prawda niemal 85% uczniów katowickich szkół postrzega negatywnie zażywanie dopalaczy, jednak już w przypadku narkotyków czy też alkoholu odsetek wyrażycieli takiej opinii jest mniejszy o odpowiednio 9 i 25 punktów procentowych. Ponadto, w ubiegłym roku tylko co piąty uczeń wziął udział w spotkaniach informacyjnych nt. anoreksji i bulimii, a niemal połowa ankietowanych nie poszerzyła w analogiczny sposób swojej wiedzy nt. szkodliwości zażywania narkotyków². Alarmujące są dane o formach pozaszkolnego spędzania czasu wolnego przez młodzież katowickich szkół. 41% spędza go w świecie wirtualnym, serfując w Internecie. Co czwarta osoba poświęca swój wolny czas na oglądanie telewizji i gry komputerowe. Ponad 15% lubi w tym czasie „chodzić po mieście lub osiedlu”³. Można wysnuć wniosek, że dla dzisiejszej młodzieży brakuje przede wszystkim miejsc i okazji na ciekawe i aktywne spędzanie wolnego czasu. Potrzeba więc tworzenia takich warunków, w których młodzi ludzie będą czuć się bezpiecznie, robiąc coś dobrego i pożytecznego. Takich, które będą alternatywą np. na bezczynne i bezsensowne siedzenie na klatce schodowej.

Podejmowane w ramach Programu działania będą zmierzały do jak najszerszego wsparcia młodego człowieka, indywidualnie dopasowując formy pomocy do jego potrzeb, deficytów i możliwości. Udział w Programie będzie szansą na własny rozwój uczestników, sposobnością do pokazania im zalet aktywności społecznej (tylko 4,2% uczniów katowickich szkół uważa „zrobienie czegoś dobrego dla społeczeństwa” za ważną wartość w życiu⁴) i inwestowania we własne umiejętności. Będzie ponadto przygotowaniem do odpowiedzialnego i świadomego wejścia w dorosłość i okazją do doskonalenia umiejętności identyfikowania i wykorzystywania szans oraz przeciwdziałania zagrożeniom.

Przyjęte założenia Programu pozostają w zgodzie z Narodową Strategią Spójności oraz celami realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 i wpisują się w Podziałanie 7.1.1. Niniejszy Program wpisuje się również w „Miejską strategię rozwiązywania problemów społecznych”, szczególnie jeśli chodzi o zapisy Rozdziału 3 § 4 pkt. 1, gdzie założono realizację działań zmierzających do wzrostu umiejętności planowania przez młodzież swojej przyszłości zawodowej i osobistej oraz wzrostu motywacji do podjęcia pracy, nauki budowania celów życiowych poprzez spożytkowanie własnych zasobów. Program nawiązuje również do Strategii Polityki Społecznej na lata 2007-2013, przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 13.09.2005 r. zwłaszcza w zakresie działań polegających na wyrównywaniu szans dzieci i młodzieży poprzez rozwój usług społecznych oraz wyrównywaniu szans rozwoju młodzieży poprzez: tworzenie warunków do samodzielności

² Górný A, Zygmunt.A.: DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH UCZNIÓW SZKÓŁ KATOWICKICH - RAPORT Z BADAŃ, Katowice 2012

³ Tamże

⁴ Tamże

młodych w sferze bytowej, stwarzanie szans dla rozwoju własnej aktywności młodego pokolenia, przeciwdziałanie marginalizacji młodego pokolenia, rozwijaniu międzykulturowych kontaktów młodzieży.

IV. Adresaci Programu

Program Aktywności Lokalnej na Rzecz Młodzieży w Katowicach „Postaw na siebie!” adresowany jest do młodych mieszkańców Katowic oraz osób z ich otoczenia. Wsparciem Programu zostanie objętych ok. 56 młodych mieszkańców Katowic, z różnych względów zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz otoczenie tych osób. Rekrutacja do projektu będzie prowadzona poprzez spotkania edukacyjne i informacyjne w szkołach i innych miejscach gromadzących młodzież, media, strony i portale internetowe, serwisy społecznościowe, we współpracy z organizacjami pozarządowymi i instytucjami jak również akcyjnie-stosownie do planowanych w ramach projektu działań.

V. Cele Programu

Cel główny:

Wsparcie co najmniej 73 młodych mieszkańców Katowic, zagrożonych wykluczeniem społecznym ze względu na swój status materialny, wykształcenie, środowisko zamieszkania, stan zdrowia itp. w przygotowaniu do prawidłowego funkcjonowania w życiu społecznym i zawodowym.

Cele operacyjne (szczegółowe):

- określenie potencjału i deficytów kompetencji zawodowych i społecznych uczestników Programu w celu zaproponowania wsparcia adekwatnego do ich potrzeb,
- doposażenie uczestników Programu w kompetencje zawodowe, podnoszące ich szanse na rynku pracy,
- rozwijanie kompetencji społecznych uczestników Programu poprawiających ich funkcjonowanie w rodzinie i społeczeństwie,
- rozbudzanie w młodych ludziach aktywności społecznej poprzez realizację inicjatyw lokalnych i podejmowanie działań zmierzających do zwiększenia udziału młodzieży w życiu społecznym,
- podejmowanie działań i inicjatyw na rzecz wzrostu i promocji mobilności i integracji młodzieży, również w wymiarze międzynarodowym,
- zapewnienie młodzieży dostępu do informacji o aktualnej sytuacji na rynku pracy, umożliwiających świadome dokonywanie wyborów ścieżki edukacyjnej i zawodowej,
- propagowanie wśród młodych ludzi sportu, rekreacji, kultury i turystyki jako form spędzania wolnego czasu alternatywnych dla nudy i zachowań ryzykownych,
- współpraca międzysektorowa w kreowaniu działań na rzecz rozwoju katowickiej młodzieży i rozwiązywania ważnych z jej punktu widzenia problemów.

VI. Opis planowanych działań i metody realizacji Programu

Program będzie realizowany poprzez działania o charakterze środowiskowym oraz wykorzystanie instrumentów aktywnej integracji.

1. W zakresie działań o charakterze środowiskowym przewiduje się realizację następujących przedsięwzięć:

- organizacja obozów i wyjazdów integracyjno-krajoznawczych dla młodzieży,
- realizacja Programu Wsparcia Inicjatyw Młodzieżowych pn. „Działacie? Działamy!”,
- organizacja wydarzeń, imprez i wyjść o charakterze integracyjnym, sportowym, kulturalnym i rozrywkowym, służących aktywizacji i zwiększeniu udziału młodzieży w życiu społecznym,
- organizacja spotkań informacyjnych, edukacyjnych, debat i warsztatów zainteresowań dla młodzieży i jej otoczenia,
- współpraca międzysektorowa w kreowaniu działań na rzecz rozwoju katowickiej młodzieży i rozwiązywania ważnych z jej punktu widzenia problemów.

2. W zakresie wykorzystywania instrumentów aktywnej integracji planuje się realizację następujących instrumentów:

- skierowanie i sfinansowanie zajęć w ramach podnoszenia kluczowych kompetencji o charakterze zawodowym lub zdobywania nowych kompetencji i umiejętności zawodowych umożliwiających aktywizację zawodową
- organizacja i sfinansowanie usług wspierających aktywizację edukacyjną – wsparcie brokera edukacyjnego
- organizacja i finansowanie usług wspierających animację lokalną – wsparcie animatora lokalnego,
- organizacja i finansowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych,
- organizacja i finansowanie poradnictwa specjalistycznego – m.in. wsparcie dietetyka,
- organizacja i finansowanie poradnictwa i wsparcia indywidualnego oraz grupowego w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych umożliwiających docelowo powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy i aktywizację zawodową.

3. Etapy realizacji Programu

- realizacja działań organizacyjnych i przygotowawczych tj. opracowanie projektu uchwały oraz wniosku aplikacyjnego projektu systemowego w części dotyczącej Programu,
- rekrutacja uczestników do Programu,
- przygotowanie i realizacja instrumentów aktywnej integracji,
- przygotowanie i realizacja działań o charakterze środowiskowym,
- współpraca międzysektorowa w kreowaniu działań na rzecz rozwoju katowickiej młodzieży i rozwiązywania ważnych z jej punktu widzenia problemów
- ewaluacja Programu,

- sprawozdanie z realizacji Programu.

4. Dla zapewnienia realizacji Programu niezbędne będzie:

- wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za koordynację programu oraz osób odpowiedzialnych za działania merytoryczne i organizacyjne,
- przygotowanie harmonogramu form wsparcia,
- nawiązanie współpracy z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz młodzieży,
- przeprowadzenie kampanii informacyjnej o ofercie Programu,
- zlecenie podwykonawcom zewnętrznym realizacji niektórych działań
- zapewnienie środków na realizację instrumentów aktywnej integracji oraz działań o charakterze środowiskowym.

5. W zakresie środków rzeczowych niezbędne będzie:

- zakup materiałów biurowych na realizację zadań i działania administracyjne (koszty administracyjne),
- zapewnienie środków na dostęp do Internetu, połączenia telefoniczne,
- zapewnienie środków na marketing i promocję.

VII. Rezultaty Programu

1. Rezultaty miękkie (w nawiasie narzędzia ewaluacyjne):

- wzrost aktywności młodzieży w życiu społecznym (narzędzia ewaluacyjne: ankieta, obserwacje, liczba osób uczestniczących w instrumentach aktywizacji społecznej, liczba inicjatyw oddolnych),
- wzrost kompetencji i umiejętności społecznych uczestników programów, w tym w obszarze umiejętności koncepcyjnych i organizacyjnych (ankieta, obserwacje),
- nabycie przez młodzież poczucia sprawczości swoich działań,
- zmiana postrzegania młodzieży jako grupy społecznej przez innych mieszkańców Katowic, poprzez realizację i promocję podjętych działań i inicjatyw.

2. Rezultaty twarde (w nawiasie narzędzia ewaluacyjne):

- co najmniej 3 osoby ukończą zajęcia w ramach podnoszenia kluczowych kompetencji o charakterze zawodowym lub zdobędą nowe kompetencje i umiejętności zawodowe umożliwiające aktywizację zawodową (liczba certyfikatów i zaświadczeń potwierdzających nabyte kompetencje),
- co najmniej 24 osoby skorzystają ze wsparcia animatora lokalnego (listy obecności, ilość osób uczestniczących w realizacji inicjatyw i w wydarzeniach realizowanych z udziałem animatora),

- co najmniej 40 osób nabędzie niezbędnych informacji i umiejętności do dokonania świadomego, opartego m.in. o realia rynku pracy i własnych predyspozycji, wyboru dalszej ścieżki zawodowej i edukacyjnej poprzez usługę brokera edukacyjnego (ankieta, obserwacja),
- co najmniej 14 uczestników Programu weźmie udział w treningach umiejętności społecznych (ankieta ewaluacyjna),
- co najmniej 20 uczestników Programu skorzysta ze specjalistycznego wsparcia indywidualnego w zakresie spraw i problemów ważnych z punktu widzenia młodego człowieka (ankieta ewaluacyjna),
- co najmniej 15 uczestników skorzysta ze wsparcia grupowego w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych umożliwiających docelowo powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy i aktywizację zawodową (ankieta ewaluacyjna).

VIII. Czas trwania i harmonogram Programu

1. Czas realizacji.

Program Aktywności Lokalnej na Rzecz Młodzieży „Postaw na siebie!” realizowany będzie od stycznia 2012 r. do grudnia 2013 r.

2. Harmonogram działań:

LP	Nazwa działania	2012											2013												
		I	II	III	I V	V	V I	V II	V III	I X	X	X I	X II	I	II	III	I V	V	V I	V II	V III	I X	X	X I	X II
1	Rekrutacja uczestników	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2	Wsparcie animatora lokalnego	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3	Realizacja usługi wsparcia brokera edukacyjnego	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4	Realizacja zajęć podnoszących kluczowe kompetencje o charakterze zawodowym					x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
5	Realizacja indywidualnego poradnictwa specjalistycznego dla uczestników Programu		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
6	Organizacja treningów umiejętności społecznych													x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
7	Organizacja wsparcia grupowego w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych umożliwiających docelowo powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy i aktywizację zawodową				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
8	Organizacja obozów i wyjazdów integracyjno-krajoznawczych dla młodzieży					x	x	x	x	x							x	x	x	x	x	x			
9	Realizacja Programu Wsparcia Inicjatyw Młodzieżowych „Działacie? Działamy!”		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
10	Organizacja wydarzeń, imprez i wyjść o charakterze integracyjnym,		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

	sportowym, kulturalnym i rozrywkowym, służących aktywizacji i zwiększeniu udziału młodzieży w życiu społecznym,																							
11	Organizacja spotkań informacyjnych, edukacyjnych, debat i warsztatów zainteresowań dla młodzieży i jej otoczenia	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
12	Monitoring i ewaluacja	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

IX. Podział odpowiedzialności za realizację Programu

Realizacja Programu zostanie powierzona Sekcji ds. Współpracy ze Społecznością Lokalną – Programowi Aktywności Lokalnej na Rzecz Młodzieży, w której to jednostce wyznaczone zostaną osoby odpowiedzialne za koordynację i obsługę Programu oraz osoby zaangażowane w realizację działań środowiskowych oraz instrumentów aktywnej integracji. Osobą bezpośrednio odpowiedzialną za planowanie, organizowanie, monitorowanie oraz sprawozdawczość w ramach Programu „Postaw na siebie!” będzie jego koordynator.

X. Sposób i źródła finansowania Programu .

Program współfinansowany będzie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013, Priorytetu VII, Działania 7.1. Podziałania 7.1.1. Budżetu Państwa oraz z budżetu Miasta Katowice w ramach wkładu własnego MOPS określonego w uchwale budżetowej dla projektu „Damy radę – program aktywizacji społecznej i zawodowej w Katowicach”.

Budżet będzie realizowany zgodnie z umową o dofinansowaniu projektu systemowego „Damy radę – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” na lata 2012-2013.

Całkowity koszt Programu wyniesie: **166 405,85 zł** w 2012 roku oraz **192 090 zł** w 2013 roku. Łącznie: **358 495,85 zł** w latach 2012-2013.